

84 Informatiebrief

Zaaknummer: Z/24/093495
Documentnummer: 422191
Datum: 3 december 2024/verzonden 5 december 2024
Onderwerp: Financieel kader gemeenschappelijke regelingen 2026
Portefeuillehouder: Wethouder van der Elst
Bijlage(n): Nee

Geachte Raad,

Middels deze brief wordt u geïnformeerd over het advies van de bestuurlijke werkgroep financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden voor de begrotingen 2026. Het college heeft vastgesteld om dit advies als uitgangspunt te nemen in de nadere gesprekken met de gemeenschappelijke regelingen. Wel is het college kritisch over de haalbaarheid van het advies, gezien zal moeten worden of het advies haalbaar is in relatie tot de opgaven waar de gemeenschappelijke regelingen voor staan. Gelet op de maatschappelijke doelen die de gemeenschappelijke regelingen hebben wil het college een waterbedeffect voorkomen. Een besparing bij een gemeenschappelijke regeling mag er niet voor zorgen dat de taak weer bij de gemeente komt te liggen. U bent door de voorzitter van de bestuurlijke werkgroep FKGR al eerder geïnformeerd over dit proces middels informatiebrief 2578 van 13 september jongstleden.

Hoe werkt het financieel kader?

Met de "Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen" beschikken de gemeenten in de regio Hollands-Midden sinds 2010 over een gedragen instrument om, voor alle gemeenschappelijke regelingen waarin zij deelnemen, uniforme afspraken te maken over de jaarlijkse indexering en een eventuele algemene taakstelling voor de op te stellen begrotingen.

Er is afgesproken dat een bestuurlijke werkgroep met portefeuillehouders financieën jaarlijks in overleg met de gemeenschappelijke regelingen adviseren over het financieel kader. Deze bestuurlijke werkgroep bestaat uit acht leden, te weten Leiden, Alphen aan de Rijn, Gouda, Katwijk, Leiderdorp, Waddinxveen, Zuidplas en Lisse. Gebruikelijk is dat de voorzitter van de bestuurlijke werkgroep voor 1 november de gemeenschappelijke regelingen informeert over de te hanteren indexering voor de eerstvolgende begroting. Binnen het financieel kader kan ook worden gesproken over een taakstelling, dit is de afgelopen jaren echter niet van toepassing

Gemeente Voorschoten

geweest. In het financieel kader 2026 wat nu voorligt is dit wel het geval, ingegeven door de neergang van het gemeentefonds in 2026.

Wat zijn de belangrijkste adviezen voor het financieel kader 2026?

- Een uniforme taakstelling op te leggen van 6% aan alle verbonden gemeenschappelijke regelingen.
- Een indexering gebaseerd op de indices van het CPB voor 2026 van 2,1% voor beloning werknemers en 2,7% voor netto materieel.
- De stijging van de lasten door volumegroei afzonderlijk in beeld te laten brengen in de kadernota en begroting en afzonderlijk ter besluitvorming voor te leggen.

Wat heeft het college besloten?

Het college heeft besloten om het advies van de bestuurlijke werkgroep als uitgangspunt te nemen bij de beoordeling van de kadernota's en begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen voor 2026. Wel zal bezien moeten worden of dit haalbaar is in relatie tot de opgaven waar de gemeenschappelijke regelingen voor staan.

Waarom een collegebesluit?

De FKGR heeft enkel een adviserende rol, het besluit tot het opleggen van een eventuele taakstelling wordt door het Algemeen Bestuur van een gemeenschappelijke regeling genomen. De leden van de Algemene Besturen van de gemeenschappelijke regelingen bestaan uit de collegeleden van de deelnemende gemeenten. Door het nemen van een collegebesluit wordt de uniformiteit van de taakstelling gewaarborgd.

Ook de gemeenschappelijke regelingen hebben baat bij een heldere en eenduidige opdracht vanuit de gemeenten. Daarom is het belangrijk dat de diverse colleges en gemeenteraden éénsluïdend kaderstellend optreden richting de gemeenschappelijke regelingen.

De opdracht aan de gemeenschappelijke regelingen.

In 2026 neemt de totale omvang van het gemeentefonds af met 6%, veel gemeenten zijn mede hierdoor genooddaakt om te bezuinigen. Het grootste deel van de inkomsten van een gemeenschappelijke regeling bestaat uit bijdragen van deelnemende gemeenten. Dit is de reden dat gemeenten, overeenkomend met het advies van de FKGR, vragen aan gemeenschappelijke regelingen om ook bij te dragen aan de bezuinigingen. Als handreiking aan de gemeenschappelijke regelingen heeft de FKGR adviesgroep Berenschot gevraagd om onderzoek te doen naar de beïnvloedbare ruimte bij de gemeenschappelijke regelingen. Dit onderzoek dient als input voor het financieel kader 2026 van de bestuurlijke werkgroep FKGR. Het belangrijkste advies is om vanaf de begroting 2026 een uniforme taakstelling van 6% op te

leggen aan alle gemeenschappelijke regelingen. Hiermee is de taakstelling even groot als de neergang van het gemeentefonds.

Het onderzoek heeft zich gericht op negen gemeenschappelijke regelingen. De voor Voorschoten van belang zijnde partijen en het effect van de voorgenomen besparing is als volgt:

Gemeenschappelijke regeling	Bijdrage 2026	Taakstelling (6%) = Besparing
Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)	€ 1.968.000	€ 118.000
Samenwerkingsorgaan Holland Rijnland (HR)	€ 402.000	€ 13.000
Omgevingsdienst West-Holland (ODWH)	€ 426.000	€ 26.000
Regionale Dienst Openbare Gezondheid (HECHT)	€ 1.772.000	€ 106.000
Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland (BSGR)	€ 454.000	€ 27.000
Serviceorganisatie Zorg (SOZ)	€ 219.000	€ 13.000
Totaal	€ 5.241.000	€ 314.000

In de begroting 2025 is al gekozen om een besparing op de gemeenschappelijke regelingen op te nemen. Hierbij is uitgegaan van een besparing van 3% voor een bedrag van € 150.000. Als de taakstelling van 6% bij alle gemeenschappelijke regelingen gerealiseerd zou worden leidt dit voor de begroting tot een structureel voordeel van € 314.000 - €150.000 = € 164.000 vanaf 2026.

De gevolgen van de besparingen voor de gemeenschappelijke regelingen zullen door de Algemene Besturen van de diverse gemeenschappelijke regelingen in hun begrotingen worden uitgewerkt. Vervolgens kunnen de colleges en gemeenteraden hier hun zienswijze op geven.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

Dhr. drs M. Zwebe,
Loco-gemeentesecretaris

Mw. drs. N. Stemerding,
burgemeester

Deze brief is digitaal vastgesteld. Hierdoor staat er geen fysieke handtekening in de brief.